

מסורת הש"ס

(א) מוסף פ"א דמעילה
(ב) פ"א גמ, גמ, ס"א
ניכס,

נוסחת הריב"ן

אם תחייב חטאת ועולה
הן כגון מנורה שהביא חטאת
בהמה ועולה בהמה אם רצה
להוסיף עליהן ולהביא מן
חטאת יצא הק"ד: [ב] כתיב
מכוב כחן הד"ה פ"א שמתכו
למן אחר חטאת ילכו לים
המלח: [ג] עולת נדבה:
[ד] ועולה כזרי על משע
לדבה כגון שהפריש מעות
סמס ד"ל חטאת: [ט] אלא
דלמך:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה שהפריש
וכי' ובה"ב בהן חטאת:
(ב) ד"ה ולאפוקי ואמר
מורה כפי ענינו
כמפורש דמי והיינו
למפוקי מהאי תנא:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה הא דאמרת
וכי' שרי' יכול להביא
בבולן עולה. תיך למחוק
המיוחס שרי' יכול להביא
בבולן עולה דהמק' שרי':
תוס' ד"ה אבד רבא וכי'
ממותר חטאת ילקח בהם
בהמה והבשר לשם כז"ל:

הגהות מהר"ב

[א] תוס' ד"ה ולאפוקי
מחייב תנא וכו' והרי הוא
מחייב חטאת ועולה
וטעם: מי וטעם ממחוק:
[ב] בא"ד וכל קרבנות מיר
וולדת וזרעם בני חד
בתקת. ר"ב ע"י מנחת דק
ק: [ג] בא"ד וכשפריש
מעות להשיב כז"ל:
[ד] ד"ה הא דלמח
מפורש לא וכו' הגה"ה
י' לתת טעם בדבר וכו'
דכמו שהטעם בזה לחובה
כן עולה לחובה ולא לנדבה
מן תי' דכמו עד לנדבה
ממחוק. ואלו חלל לחובתי
משמע חטאת יומר משאר
קרבנות שהטעם בזה
לעולם חובה כז"ל ח"מ:
ודברים אלו שייכים למח
אחר מ' היטי' כי קאמן
לקרבנות מיוחדים. ח"מ:
[ה] בא"ד היטי' כי אחר
לקרבנות מיוחדים. ר"ב כחן
שייכה בה"ה דלעיל:
[ו] בא"ד ויזין וההוא תנא
איידי כגון דקאמר לחובתי
מחא מטייע. מביט מחא
מטייע נמחק וי"ב מטייע
איידי: ח"מ: [ז] ח"מ:
בשלתא לפי רשון ח"מ:
אלא לפי השני כז"ל ח"מ:
[ח] ד"ה אבד רבא וכי'
אלא להשיב כז"ל:
[ט] בא"ד כל דבר הלא
ממותר אשם ומותר כז"ל:

הגהות התוספות

1. צ"ל וט' למר דמי למר
שמצינו כו'. 2. כס"א ולא.
3. צ"ל ואמר בשעת
שהפריש. 4. צ"ל ומה שיש
בהם קדוש בקדושת עולה יתחל על בהמה וז' ע"ה כו'.
7. כס"א בלא הלא. וצ"ל בלא הלא דהלא. 10. מביט לעיל ממחוק. 11. צ"ל
אפשר. 12. מביט לבין ממחוק.

מי שאמר פרק רביעי נזיר

כו.

שהפרישו מעות לקניניהן. ואח"כ העשירו [א] כגון מנורה אם חייבי
חטאת ועולה הן אם רצה להוסיף עליהן ולהביא (א) מהן חטאת
בהמה יצא: מה והיו לו מעות סתומין יפלו לנדבה. ואין חוששין
לדמי חטאת שבהן [ב]: סתא נזיר וחייבי קניין דדמו ליה. דנזיר

טמא מביא קניין והואיל דק"ל גבי
נזיר טמא הכי אמר' נמי לגבי נזיר
טמא ששם מנת והיו לו מעות סתומין
יפלו לנדבה: ולאפוקי מהא דתניא
מי שהיה מחוייב חטאת ואמר הרי
עלי [ג] עולה לנדבה והפריש מעות
ואמר אלו לחובתי רצה להביא בהן
חטאת בהמה לא יצא. לפי שיש
לומר שמה ששם עולה חל עליהן
ולהביא עולה בהמה אי אפשר שמה
לשם חטאת הפריש אותן המעות
ולית להו תקנה וקמ"ל דהכי הוא
גבי נזיר ודמי ליה דחייב בחטאת
ועולה בזה אחר דהתם הוא דאמר
הלכה דיפלו לנדבה אבל כל היכא
דלא נתחייב בחטאת ועולה [ד] על
מעשה אחד לא אמר' הכי אלא ילכו
ליס המלח: ע"א מ"ה שהיה מחוייב
חטאת. דהיינו יולדת עשירה דמביאה
חטאת עוף ולא עולת העוף ואמרה
הרי עלי עולת העוף והפרישה מעות
ואמרה אלו לחובתי רצתה להוסיף
ולהביא חטאת בהמה לא תביא דהא

אינה מחוייבת חטאת בהמה רצתה להביא חטאת בהמה לא תביא
שהיא לא נדרה אלא עולת העוף מת כלומר מתה והיו לה מעות סתומים
ילכו לים המלח: אמר רב אשי הא דאמר' גבי מעות שאם היו
הפרישתן שהרי לא הוקצו כולן ביחד לחטאת העוף ולעולת העוף
דעל חטאת העוף היה [ה] החיוב בפני עצמו ועל עולת העוף היתה
נדורה בפני עצמו (ו) דכמפורש דמי [ו] והוא לאפוקי מהאי תנא דאמר
ילכו לים המלח אבל גבי שאר חייבי קניין דחייבים להביא חטאת
העוף ועולת העוף והואיל והוקצו ביחד דעל שניהם נתחייבה בזה
אחת הילכך כי מתה והיו לה מעות סתומין יפלו לנדבה דהיינו
סתומין מנעילא: אמר רב אשי הא דאמר' גבי מעות שאם היו
מפורשין דדמי חטאת ילכו לים המלח ודמי עולה יקרב עולה כו'
[ז] לא תימא דלא הווי מפורשין ע"א לאו דאמר אלו לחטאתי אלא
אפילו [ח] אלו לחובתי הרי אלו מפורשין דמי חטאת ילכו לים
המלח ודמי עולה יקרב עולה וכו' והיינו דמי סתומים
דאמר יפלו לנדבה כגון שהפרישן ביחד סמס ולא הוציא בשפתיו
כלום: אם נפלה דמי חטאת מציניהן. אם נאכז או נפרד כשיעור
דמי חטאת מציניהן: הרי הן כמפורשין. והאשר לא יפלו לנדבה
אבל מביא דדמי חזין עולה ודדמי חזין שלמים לנס:

מניא

ולשלמי ולעולתי ולא הפרידס כלל מפורשין הן פ' מפורשים בתערוצת ולא נישנית בהן ההלכה דנימא כיון דדמי חטאת מעורבין בהם
יפלו לנדבה אלא אדרבה כולן ילכו לים המלח ולא היינו דין מפורשין דממיתין דקאמר דעולה תקרב עולה דהתם מצוררין הן מצוררין
דמים הללו לחטאת והללו לשלמים כל אחד קרב דמינו דמי חטאת לים המלח והואיל לישנא כי גמירי דסתומים יפלו לנדבה היינו כי אחר
אלו לחובתי: הגה"ה יש לתת טעם בדבר כשאמר לקרבנות מיוחדים הווי סתומין גמורין שאין במשמעות לשונו חטאת יומר משאר קרבנות
[ז] דכמו שהטעם בזה לחובה כך עולה לחובה ולא לנדבה: הגה"ה איכא דלמך כי אחר לחובתי נמי כמפורשין בתערוצת הן וילכו לים
המלח לחובתי משמע כלל חובתי בין לעולה לסתומים דיפלו לנדבה [ח] היינו כי אחר לקרבנות מיוחדים שלא פירש חטאת בהן
ומי' משמע נמי דכלל קרבנות קאמר ולא היה יכול להביא בזה קרבן א' אבל אחר למיוחדים גרידא שלא הזכיר קרבנות יוכל להביא בכולן
קרבן א' דלמקצת מיוחדים משמע ואם מת הלכה נתקבלה בנזיר יפלו לנדבה * שהרי יכול להביא בכולן עולה וקשה דא"כ כי אחר לחובתי
דילכו לים המלח ואפי' בנזיר וא"כ מאי האי דקאמר לעיל ולאפוקי מהאי תנא כו' וכיון * דההוא תנא איירי כגון דקאמר לחובתי
[ו] מהא מסייעו דילכו לים המלח והלא * גם בנזירות נמי כי אחר לחובתי אמר' להאי לישנא דילכו לים המלח בשלמא לפי' [ז] ר"ת ניחא
אלא לפי' רש"י מאי מפקא וי"ל דסיפא דברייתא לעיל מפקא דקתני מת והיו לו מעות סתומין שלא הזכיר עליהם לחובתי אלא אחר
אלו יהיו לקרבנות ילכו לים המלח דאי ארישא דוקא קאי היכא דאמר לחובתי לימא מת ילכו לים המלח דמאי האי דקאמר מת והיו
לו מעות סתומים והא דרישא נמי בסתומין קיימי אלא דאי אחי למימר סתומים אחרים שלא הזכיר דרישא איירי דאמר לחובתי
[ז] וקשה אחי למימר דאפילו כי אחר לקרבנות דילכו לים המלח וכו' * כי אחר לקרבנות מיוחדים יפלו לנדבה: אמר רבא הא דאמר
סתומין יפלו לנדבה אמר ר' אבהו דמי חטאת מביניהם [הוה] כמו שהפריש מן קלת הצבור ואמר אלו לחטאת והאשר נשאר מיוחדים לנדבה
ולשלמים ומת הרי שאר המעות כמפורשין ואף שהן סתומים בזה לא אמר' דיפלו כולן לנדבה אלא יצא חזין לעולה וחזין לשלמים
והלכה לא נשנית אלא כשדמי חטאת מעורבין בהן וא"ת התימא לר' יוחנן דאמר הלכה בנזיר אומר' דכך נתקבלה ההלכה אלא
חולר' ש כן לוי דריש קרא דמותר נדר לנדבה אפילו אין דמי חטאת מעורבין בהן יפלו לנדבה דהאי נמי מותר נדר הוא דכל קרבנות
נזיר בנדר הם צאים וי"ל דבצבא הוא להעמיד קרא כשדמי חטאת מעורבין בהן דוקא דהכי משכחא בעלמא דמותר חטאת
בה לנדבה כדאמר ב' ולד חטאת (תמורה דף ג:) וצוצקים בפרק טבול יוס (דף ק:) זה מדרש דרש יהודיע הכהן אשם הוא
לכהן * אשם הוא לה' להביא כל דבר הלא ממותר אשם [ז] * ממותר חטאת ילקח בהמה והבשר לבעלים והעורות לכהנים ולפי
שמצינו בעלמא דמותר חטאת בזה לנדבה סבירא להעמיד זה הפסוק היכא שהפריש מעות ודמי חטאת מעורבין בהן:

מניא

עין משפט נר מצוה

לז א מ"י פ"ה מהל'
פסול מוקדשין
הל"ב:
לח ב מ"י שם הל' יג
וע"ש בשבועות
ובכ"מ:
לש ג מ"י פ"ט מהל'
מזכות הל"ד:

פ' הרא"ש

רצה להביא חטאת בהמה
יבא וכו' [ולא] כמצינו
שאם ירצה להביא בכל
המעות חטאת העוף או
עולת העוף [דמביא]
דלשם עופות (לא) והפריש
אלא אפי' בהמה יכול
להביא בהם אם העשיר:
תנא נזיר וכו' להחייב קניין
דמי ליה שמחוייבים
חטאת ועולה כמו נזיר:
ולאפוקי מהא דתניא מי
שהיה מחוייב חטאת שעבר
על א' מכל חייבי כריתות
שכמביא על שבגות חטאת
ואמר הרי עלי עולה
והפריש מעות ואמר אלו
לחובתי משמע לכל מה
שחייב והרי הוא מחוייב
חטאת ועולה או דלמא
לחובת חטאת קאמר או
לחובת עולה קאמר או
לשניהם קאמר. אינו יכול
להביא בכולן חטאת ולא
בכולן עולה אלא בחציין
חטאת ובחציין עולה
דמעורבין אחר דמי חטאת
ודמי עולה. ואם רוצה
להביא בהם חטאת יקח
מעות אחרים ואמר אם
דמי חטאת הם הרי טוב.
ואם דמי עולה הם הרי הם
מחוללים על מעות הללו
ויקח בראשון חטאת
ובשניה עולה. וכן אם
ירצה להביא מהם עולה
יעשה כך ואם רוצה להביא
בהם חטאת ועולה יבא ב'
בהמות ואמר מה שיש
במעות הללו דמי חטאת
רצה לחוללים על בהמה.
ודמי עולה על בהמה זו.
ולא ימיר לאה דאמר' לעיל
דמי חטאת וכו' אלא
יבא עולת העוף יבא ב'
דהתם בני חורא קתא וניהו
לשניהם על דבר א' באו.
מת והיו לו מעות סתומים
כלומר והניח מעות אלו
סתומים ולא בירר אם
לחטאת אם לעולה או
לשניהם כדפרי' ילכו לים
המלח דלא גמירי דיפלו
לנדבה אלא היכא דבאין
לחובת דבר אחד. ור"ת פ'
ולאפוקי את דתניא דהאי
תנא פליג אמתי' ולית ליה
חזקא הוה כחייבי
קנין: אלא אפי' אמר אלו
לחטאתי ולעולתי ולשלמי
מפורשין הן כיון דהזכיר
שם קרבן דלא גמירי
סתומים יפלו בנדבה אלא
בסתומים לגמרי כגון
דאמר אלו לחובתי או
לקרבנותי אלא אפי' אמר
אלו לחובתי מפורשים הם
ולא מקרי סתומים אלא
באחר לקרבנותי אבל
באחר יש במשמע לשון
חטאת דאניא באר כי אם
חובה וכל היכא שנתפרשה
החטאת לא גמירי: דאמר
רבא אם נפלה דמי חטאת
מביניהן כגון שאמר אלו
לחטאתי:

(א) נכלל דל' ולת ליה הל'
מנעם בביתא אלא הרי הוא
מחייב קניין:

בהם קדוש בקדושת עולה יתחל על בהמה וז' ע"ה כו'.
7. כס"א בלא הלא. וצ"ל בלא הלא דהלא. 10. מביט לעיל ממחוק. 11. צ"ל
אפשר. 12. מביט לבין ממחוק.